

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

25

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

ore eorum capita truncarentur. Tunc liſtoris
infania, vt de crudelitate iudici complaceret, vel
magis vt creſcerent ornamenta martyrij, lancea mi-
ſtrari perfoſſas ceruices beatiſſimorum, gladio vi-
brante præcidit. Sic ad Chriſti gloriam venientes,
cum B. Donatianus lucratur germanum, & meruit
germanus martyrium; iſte fit illi cauſa ſalutis, ille
iſti palma mercedis, & multiplicis gratiæ pi-
gore redundante, conſummatione foelici, ſpe re-
munerationis ſuffulti, ad æterna præmia meruerunt
cedere, per vulnera laureati: Præſtante Domino
noſtro Ieſu Chriſto, qui viuit & regnat in ſecula
ſeculorum. Amen.

Cadūtur ca-
pite marty-
res.

VITA S. ZENOBII EPISCOPI FLO-
rentini. ex ea qua eſt per Ioannem Archipreſbyterū
Aretinum. Ex vita conſtat quo tempore floruerit.

Maij 25.

Zenobius, Luciano patre, clario inter Florē-
tinos ciue, & Sophia inſigni foemina matre
natus, anno reſtauratiſſimæ ſalutis trecentefimo
quinto, Pōtificatū Sylueſtri anno XVII,
Imperij Conſtantini 22, à teneris pueritiæ ſuæ
inſignem iuſtitix & pietatis de ſe ſplēdorem
reſtuit. Nam vt literarum ſtudijs adhibitus, libe-
res diſciplinæ mira ingenij dexteritate cōplexus
inſita naturæ præſtantia & ingenita vultūs hi-
rare atque oculorū gratia, omnes homines mi-
in modum ſui amore ac ſtudio capiebat: eoſ-
que ad ardentiffimum pietatis ſtadium exci-
tavit. Cumque obiecta vitiorum blādimenta, vni-
verſumque mundanę cupiditatis fomité virili ani-
mo in ſe extinxiſſet, anno ætatis ſuæ oſtaudeci-
ſimo catechumenus, beato Theodoro Florentino E-
piſcopo traditus eſt: quo tempore poëticiſſis Gen-
tium

Parentes
eius.

Egregia pu-
eri indoles.

Fit catechu-
menus.

libusque studijs relictis, quibus in teneris annis ad eruditionem ludere cōfueuerat, animum ad res diuinas seriuō contemplandas appulit. Porro cum vigesimum ætatis suæ annū ageret, parentes eius eximia pulchritudine & prudentia, virginē & natalibus clarā, magna cum dote tradere ei decreuerunt. Qua re comperta, Zenobius protinus in Theodoro Florentini antistitis sinum gremiumque confugit, & que seruandæ virginitatis propositum & Deo sanctissimè famulandi exponit, orans atque obsecrans, vt regenerationis lauacrū sine mora ei impertiretur. Cuius tam pium, tamque sanctum desideriu nequam remoratus Theodorus, omni Clero Florentino protinus conuocato, Zenobiū proprijs manibus honorificè ac celebriter lustralibus aquis tinxit. Id verò ad parētum eius aures, vt famę celeritate perlatum est, illi euestigio famulorum cuneis stipatis Zenobiū quærere, Theodorum Episcopū adueniēti inque eum, ira & furore perciti, summis conuicijs & contumelijs exarserunt. At Zenobius parentum furorē lenire cupiens, impetrata antistitis benedictione, pios in cælū oculos sustulit: tantaque extemplo, pia eloquij vbertate, parentum animos pertulit, vt impio furore deposito, mox in nuda humo ad pedes Episcopi prostrati, baptismi lauacrum, quod in filio culpauerāt, non sine lachrymis potius lauerint. Quo obtento, summa cum læticia decessu regressi sunt. Zenobiū verò sanctus Antistes à latere auelli deindē non est passus, sed mox Clero cum eum, deindē cathedralis ecclesiæ Canonice postremò subdiaconem ordinauit. Cuius vita cum & religione in Deū & charitate in homines inuicem excresceret, semperque seipsa fieret auctior, Archiepiscopo diacono Florentino per id temporis vita functo, Zenobius

Zenobius
baptizatur.

Item paren-
tes ipsius.

Fit Archidi-
aconus.

obius vicem illius sortitus est, anno ætatis sue trigesimo secundo. Quo tempore cum omnes pœnæ ecclesie, toto orbe, sub nomine pacis, Constantij regis Arrianorū consortio polluerentur, vir Dei Zenobius, strenuus & indefessus Catholice fidei propagator, quotidianis aduersus hæreticos Arrianos vel prædicationibus vel disputationibus acriter insistebat. Neq; verò minùs opere, quàm verbo orthodoxum populū instruebat. Nam sibi exiguo modū victu & tenui reseruato, quicquid ex rebus superesset, in vltis pauperū dispartiebatur. Eius anno à p̄mōtione ipsius elapso, Constantius Arrianus Imperator moritur, & ad imperiū Iulianus execrabilis tyrānus sublimatur. Qui cū occultæ impietatis fraude multos in sempiternā perditionē præheret, Zenobius illius perfidie impietate, & nequitia & publicis & priuatis sermonibus increpare nō destitit: adeo vt cōmissas suæ fidei res, nō modo cōseruaret, sed ex paganis & hereticis populis quotidie ad Christi Ecclesiā aggregaret. Interea mortuo iam tyranno, vir sanctus Ambrosius ad episcopatū Mediolanensem assumptus, & crebro rumore Zenobianę sanctitatis excitatus, in Florentinam urbem Zenobij visendi studio Mediolaniticū vera & singulari amicitia & Christi domino deuinctus est. Inde cū recto itinere ad Damasum, maximum Christianorum Pontificem proficisceretur, sibi & vniuersæ ecclesie gratulans, quod Christiana religio tali viro, cui Zenobius erat, esset ornata, mores illius & vitamque omnem ei enarrauit. Cumque dies coram Pontifice fama eius magis incresceret, iussit Damasus ad se acciri virum. Qui sine mora iussui obtemperans, cum Ambrosio concitatus ad eum

S. Ambrosius inuist S. Zenobium.

S. Zenobius accitur à Damasco Pontifice.

ad eum properavit: à quo peramater susceptus & benignè detētus fuit. Cumque plura multò indies, & maiora tum sanctitatis tum eruditionis in eo comperiret exempla, quam fama detulerat, non multò post renitentem ac diutiùs reluctātem, sanctæ Romanæ Ecclesiæ ac Sedis Apostolicæ diacōnem prorsus instituit, anno ætatis ipsius 38. & secundò anni Pontificatūs sui principio. Ea dignitas calcaria quædam ac stimuli augēde sanctitatis Zenobio fuere. Cùm enim alios moribus & sanctimonia antè vicisset, seipsum in ea dignitate vicit. Quod etiam Dominus, manifestis miraculis per eum operatus, ostendit. Nam die quadam ad ecclesiā S. Marci rix trans Tyberim, cum Damaso ibidem celebraturo contendens, à filio præfecti, qui fortè paralyticus lecto iacebat, protinùs accersitur. A quo cum importunitate laceffitus ac multis lacrymis exoratus, in orationem se pro eo dedit. Quæ operata, manu ægrotum cepit, signoque Crucis edito, per ægroti corpore, sanum hilaremque leuavit.

Crucis signo sanat paralyticū.

Alio quoque tempore, cùm in Oriētis partibus pestilens hæresis cuiusdam nouæ contagio pietatem depopularetur, ad illam profligandam, missus à Pontifice Zenobius, Constantinopolim nit: vbi acerrimis disputationibus & vitæ sanctorum miraculorum virtute consignata (nam eos à dæmonibus miserabiliter obfessos, coram populo, sua oratione liberauit) errore ita reposit, vt nemo eam hæresim admodum afferere, omnia tempora ausus fuerit. Quibus ritè peractis Romam reuersus est. Interea Theodoro Florentino Episcopo, vitæ munere sanctissimè perfuncto, Zenobius ab omnibus successor expetit, & importunè opportuneque vrgentibus, ab ipsi-

Cōsecratur
Florētinus
Episcopus.

Pontifice Florentinus Antistes consecratur,
 Tusciæ metropolitanus instituitur, anno
 Incarnatione Domini trecentesimo
 Damasi Pontificis anno fere 4, imperatibus Va-
 rianiano & Valere. Quo tempore seculum istud
 sanctissimorum sanctissimorumque virorum erat
 Igitur Zenobius hoc munere antisti-
 tibus inuitus decoratus, cum iam Roma Flo-
 rentinam, commissum sibi populum rectorus perge-
 nit ab ipso Pontifice nouo dono, duobus vide-
 Sanctorum corporibus Abdon & Sennen af-
 fixis. Quæ vir sanctus quasi mutua inter se ami-
 citiarum posteris monumentum, magno cum
 honore assumpsit, & in maiori ecclesia, sancti vi-
 uentis Saluatoris, sub altari honorificè colloca-
 uit. A Florentinis verò tanta lætitiâ exceptus est,
 ut ingressu plures dies festos solennesque ce-
 lebraret. At sanctus Zenobius quanto magis à Domi-
 nicis eductus, tanto studiosius seipsum deprime-
 re leuauit. Corpus longa inedia, multis vigilijs, assiduis
 orationibus, hispida hirsutisque cilicijs, maiori
 quam castigatione, macerabat: omnesque
 largitiæ prouentus, præter exiguum suū suo-
 que victum, in Christi pauperes distribuebat.
 autem animum à publicis curis & populari
 negotio interdum vacuū ad contemplationis dul-
 coram reuocaret, in quadam parua ecclesia Se-
 nionem versus vitam pœnè eremiticam du-
 cit. Vbi etiam non rarò animam Ambrosij (post
 humanis esse desierat) pro populo Floren-
 tianæ supplices ad Deum preces fundentem vidit.
 mirum, cum multis alijs eum in vita miracu-
 losè illustrauerit. Nam cum mulier quædam
 generis & opū existimatione valde clara,
 in ci-

Liberalitas
eius in pau-
peres.

Videt ani-
mam S. Ambro-
sij.

in ciuitate Florentina, mortuo viro, duos superstiti-
 res haberet filios, quos blanda & nimia indulgentia
 in suam ipsius perniciem & perpetuum animi lu-
 ctum educauerat; illi quodam die, infano furore
 mentis agitati matrem propriam plurimis verbe-
 ribus enormiter flagellarunt. Quod scelus ipsa im-
 patienter abhorrens, corpora illorum horrendis
 imprecationibus detestata est, genibusq; procum-
 bens & terram manibus pulsans, Erynnim cateru-
 que furias infernales, in rabiem filiorum, magno
 cum gemitu inuocauit. Exaudiunt ab imis tenebris
 demones: iuuenes aggrediuntur, illos furis exa-
 rant. Qui statim, vt rabidi canes, mordaciter mem-
 bra sua membra corrodunt. Concurrunt famulae
 fit clamor ingens. Alij funes, alij cathenas ferunt.
 Ligantur iuuenes, nec rabie contineri valent. Mater
 pietate commouetur, iam facti pœnitent, de
 tantæ calamitatis æuētum deslet: plangit, nec quæ
 indè agat, cogitare valebat. Interim occurrunt me-
 moriæ quæ de Zenobio audierat, & accepto con-
 silio, speque recuperandæ salutis, licet pagana de-
 men credula, ad Zenobium filios adduci procurat.
 Cuius ipsa pedibus prouoluta, fatetur rem gressu
 Deum suum exorare dignetur, precibus & lacrimis
 mis fideliter orat. Ille infelicem inueniunt, & rati-
 uitatem miseratus pieque commotus, ait ad matrem
 erem: Constante age mulier & crede, quod Dominus
 nus noster Iesus, qui illos modò post orationem
 am sanitati restituet, verus est Dei filius, & creator
 creator & Dominus. Et statim in basilica Saluatoris
 ris, vbi aderant, coram vexillo Crucis se prostrat
 nens componit: vbi duabus admodum horis in
 tione expletis, surrexit & iuuenes signo Crucis
 nedicens ab immani demonum furore liberauit.

**Vltio in fi-
 lios matrē
 verberātes.**

**Zenobius
 precibus &
 signo Cru-
 cis pellit
 demones.**

illi verò sanitatem consecuti, vnà cum matre tota-
ne familia, salutari lauacro mundati, totos se
Christo in omni vitæ sanctitate consecrârunt.

Nec multo post tempore quædam Gallica,
illustri stemmate nata, Romam magno comitatu
ostendens, rumore admirabilium Zenobi, virtu-
tum excita, ad eum, ex ipso itinere, visendi studio
evertit. Cuius vitæ sanctissimæ meritis ædificata,
unicum suum filium, ex itineris incommodis debi-
torem factum, viro Dei studiosè cõmendauit. Sed
occidit vt is idè, absente Zenobio, vitã cum morte
permutaret. Quod vt cognouit inclyta mulier, lu-
tu lachrymisq; miserabiliter deformata, puerile
obauer ad pedes viri sancti proiecit, orans & per
suas miseraciones obrestãs vt filium, vnicam fami-
liæ totius spè, præter omniũ suorum mentem secũ
patria aduectũ, sibi restitueret: alias nunquã se
vniuerso patriã visuram: sed in perpetuo luctu &
mallore inuisam lucem abrupturam. Sanctus rei
conuitate & muliebri lamétatione attonitus & ma-
gnus lachrymantis gemitus, & depositi apud se pi-
oris interitum miseratus, sacra Oriëntem versus
seu deflexit, & oculis manibusq; ad cælum sub-
leuatis, pijs orando lachymas fudit: formatoq; super
cruce Crucis signo, puerum manu cepit: atq; ab
oratione surgens, illum pariter rediuiuum erexit.
Interim parentibus suis è corpore commigran-
tibus, Zenobius possessiones hæreditarias paula-
tim diffraxit, earumque præcia mira benignitate
pauperes erogauit. Porrò quas apud Pastinianũ,
Florentini, possessiones habebat, diuino cul-
tu mancipauit: constructoq; ibidem amplo cœ-
nobio, duodenarium in eo monachorum nume-
m instituit, qui septi claustris, vitam sub Abbate
cœno-

Oratione &
crucis signo
mortuũ vitæ
reddidit.

Cœnobium
extruxit.

coenobiticam ducebant. Sed nec illud tacendum, quod quendam multos annos coecum, praeforibus templi mendicare solitum, Crucis signo illustraverit, & cum lumine corporeo fidei lucem mirabiliter contulerit. Alio vero tempore cum Ambrosianam ecclesiam sedulus pastor peragraret, summo adolescenti cuiusdam nobilis obuiam habuit. Quod cum studiosè declinare vellet, ciuium corona praeventus, non potuit. Ibi igitur omnes conclamare coeperunt, ut conciuem resuscitaret, qui peregrinae mulieris filium vitæ reddiderat. Sanctus autem, ut arrogantiae crimen euitaret, negauit Gallicæ mulieris filium, suis meritis, sed matris fide, suscitatum esse. Quam illi exultationem cum nullo pacto reciperent, Sanctus eorum fide persecta, se in orationem dedit. Qua cõpleta pariter cum adolescente viuo & incolumi, non sine maximo omnium thopore, surrexit.

Exirat de sanctum.

Puer quidam matris suæ viduæ vnici, ante quinque, in via iuxta cathedralem ecclesiam Saluatoris ludibudus, a prætereunte aurigæ curru miserabiliter oppressus expirauerat. Quem caem mœstissima mater ut rescituit, lamentabili plangit plorans, filium sustulit, pannisque inuolueum beato Zenobio, per Eugenium diaconem eius, offerendum curauit. Quem vir sanctus benigne suscipiens multis cum precibus & copioso lachrymarum labore Deo obtulit, qui solica misericordia seruatum suum respiciens, puero integram sanitatem restituit, prorsus ut nullum in eo læsionis vestigium appareret.

Item alium.

His alijsque virtutibus & operibus sanctissimus clarus Zenobius, de uexa iam ætate, in morbum incidit, cuius vi acerbi ssimè cõsistatus, tandem

signi sanctitatis significatione, e viri migravit,
 mo ætatis suæ nonagesimo. Instauratæ verò salu-
 aqua dringentesimo vigesimo quarto. Reliquit vir
 sanctissimus vniuersæ ecclesiæ magnum sui deside-
 rum, eum multis lachrymis & insigni luctu coniuun-
 tum. Corpus fuit ab electis Clericorū ipsius aro-
 nibus conditum, & ad Ambrosianam ecclesiam
 portatum, vbi multò ante locum sibi sepulturæ
 gerat, & honorificentissimè in monumentum
 umoreo decorum opere illatum.

Post Zenobium verò ad episcopalem cathedrā,
 Andreas cuius Florentinus euectus fuit, qui, visis
 in Ambrosiana ecclesia ob Zenobij merita à
 mino fiebant miraculis, hunc honorem prima-
 saluatoris ædi potiùs deferendum statuit. Itaq;
 anno presulatus sui anno loculos viri sanctissimi
 hunc humeris imposuit, qui magna cum po-
 celebritate & festiuo gaudio, ad maiorem ec-
 clesiam eos deportarunt. Ecce autem dum quisque
 viribus eos contingere conatur, pontifices, tu-
 eruantis populi compressione, de casu pericli-
 ces, vt lubricantes firmarent gressus, manum ad
 eam & antiquam valde vlmū extenderunt, quæ
 corporis contactu protinùs floruit & emor-
 multo tempore vires recuperavit. Quæ cum
 Insigne mi-
 raculum.

deuoto populo per frustra discerperetur,
 centini ciues, in perpetuam tantæ rei memori-
 marmoream cum Cruce, eodem in loco, co-
 ram erexerunt: quæ in hodiernum vsque di-
 permanens, omnibus tam præclari miraculi
 rem testatam facit.

Restituti igitur episcopi, resumptis viribus, cor-
 sanctissimum ad ecclesiam detulerunt, ibidemq;
 quadam caratumba honorificè collocarunt. Ad
 quod

Moritur vlc
 sanctissi-
 mus.

Transfertur
 corpus eius.

Insigne mi-
 raculum.

quod eum plures diversis oppressi languoribus, pro
 obtinenda salute confluere, inter alios puer qui-
 dam à demone miserabiliter obsessus, nulla via vel
 modo ingressum in ecclesiã inuenire poterat. Nam
 hic cum olim febribus laboraret, & ob contractam
 fitim, nocturno potissimum tempore, pocu-
 lum offerenti ingentes molestias adferret, illa tan-
 dem fessa & somno oppressa, cum iterum à potero
 excitaretur, indignanti animo poculum cum dicitur
 hac deprecatione tradidit, dicens: Vnã cum hoc di-
 abololum bibe, quod nec minus securum est. Nox e-
 nim malignus prestò adfuit, qui saua adeò crudo-
 litate eum exagitauit, vt vix vllis vinculis con-
 stringi, remedio verò nullo liberari potuit. Tan-
 dem pijs quorundam precibus & ieiunijs aduer-
 seditum ad S. Zenobij monumentum inuenit: ubi
 malo hospite, non sine aditatum horrore, tandem
 liberatus fuit. ①

Vide impre-
 catione ma-
 seis in filiũ.

VITA B. ALDELMI EPISCOPI SCHL-
 reburgensis. ex ea que est apud Suerium, cuius etiam

Beda præclarè meminit Ecclesiast. histor. Angl.
 lib. 5. cap. 19. Excessit ex hac vita anno Domini 994.

Maij 25.

Patriæ & pa-
 tris eius.

Beatissimus Aldelmus splendidissimo Anglorum
 stémate & regia prosapia ortus, patrem ha-
 buit Kennetum, Iux Occidentaliũ Saxonia
 regis fratrem germanum. Qui post exactos patri-
 tiam annos liberalium disciplinarũ studijs eum
 mouit: in quibus tantobreui tempore progressus
 fecit, vt ipso etiã magistris suos, quos Gracel
 tinosq; habuit doctissimos, multis parafangit
 ueñterit. Postea verò quã cana quãdã animi
 dentia, variã & instabilem rerum humanarũ
 ditionem, & lubricum naturæ statum, in fca
 tibus

...oribus, pro
 ...os puer qui
 ...nulla via vel
 ...oterat. Nam
 ...contractam
 ...pore, potest
 ...ret, illa tan
 ...um a puero
 ...um cum dicit
 ...cum hoc di
 ...est. Mox e
 ...a aded erudo
 ...vinculis con
 ...potuit. Tan
 ...potuit. Tan
 ...anij aduoca
 ...nuenit: ubi
 ...rore, tandem

...PI SCHE
 ...m, cum et
 ...histor. argu
 ...o Drim pro
 ...o Anglorum
 ...s, patrem la
 ...aliu Saxoni
 ...axacos puer
 ...udij seu
 ...ore progre
 ...os Gracul
 ...ra sangui
 ...da animi
 ...umazari
 ...n, inlita cur
 ...udat

Fit Monachus.

Vita eius austeritas.

Fit Abbas.

...cum die quodam in Lateranensi ecclesia
 ...num sacrificium peregrisset, casulam exuēs, per
 ...eros dimisit, ratus aliquē ex ministris praesen
 ...fore, qui eam exciperet. Sed cum nemo mini
 ...orum adesset, mox diuina prouidentia, splen
 ...e quidam eximius, per fenestram immissus, So
 ...is radij instar, eam sustinuit: in cuius miraculi
 ...memoriam, casula illa in Meldunensi ecclesia ha
 ...as asseruatur.

Per idem tempus puer quidam ex incestu geni
 ...diulgato prauorum quorundam hominū ru
 ...re, Pontificis filius ferebatur. Qua re commo
 ...sane Aldelmus, multumque dolens Pontificem
 ...vulgari sibi amicitia deuinctū, eiusmodi fœ
 ...infamia, puerum non nisi dies nomen natū ex
 ...eri iubet: eiq; in virtute & nomine Iesu Christi

ZZ a impe

Infans no-
uem dierū
loquitur.

imperat, vt edicat, num Sergius Pontifex, eo se fecere obstrinxerit. Cui infans distincto apertoque respōdit sermone: Pontificem illi crimini nequam affinem esse, nihil illum foramineo cum lexiu commercij habere. Atque itā Aldelmus & ab amico Pontifice depulit infamiam & sibi gratiam cumulauit.

Ea tempestate à Berthvvaldo Archiepiscopo ad colloquium accitus, cum ad littus maris iter haberet, nauæ quidam, quòd fordido viderent habitu indutum, illum habere ludibrio atque contemptui non verebantur. Eccè autem aduerso spirante vento mare intumescit, sæuaque tempestate nauas in summum vitæ periculū adducit. Cùm autem pressens iam mortis imago ob oculos eorū versaretur, ad pedes viri sancti prostrati, commissum in eum crimen, cum lachrymis, detestati sunt. Ille vero pia eorū poenitudine accepta, pro ferenda opes phā ingreditur, quā simulatq; corpore suo pressis, ad omnē tranquillitatem mare se composuit, nauæque cum nauī ad littus incolumes appulerunt.

Miraculum.

Construxit etiā vir sanctus tria monasteria, postea à Danis euerfa sunt. Diuitiarum fuit collector egregius, adeò vt omnia sibi collata, in pauperes expenderet. Corporis verò domitor lucidissimus, vt pote qui carnem suam in fontem gelidissimo humero tenus domaret (qui fons ab eodem Aldelmi dictus est) nihilque acerrimo frigore absterritus, per noctes illic in precibus & pænitentiâ persistebat.

Obserua vt
vir sanctus
carnem do-
mārit.

Quodam tempore Roma per Alpes iter habens, altare ex marmore candido secum deferebat, quo lubricante gressu iumentū, in duas partes casu pui scissum est, ipsumq; iumentū miserimè contum.

tm. Cu
notus Al
preces fu
to sanita
tar autem
ramnum
coriam re
Tandem
duas par
Daniel VV
urgiam H
re loco pr
rum op
al. Lunij;
em honore
no Domi
regina Abt
actus fuis
quodam re
ditionis in
rum mon
sequit.
IT a 8.
Confessor
anglorum
ta que est p
seculo anno
Nno a
mo 92
one vi
omanæ Eccl
euectus e
leo flagrans

...eo se fecerit
...peritoque
...ini nequa
...o cum leu
...s & ab ami
...rariam cu
...piscopo ad
...is iter habe
...rent habita
...contempna
...orante ven
...te nauas in
...autem pra
...i ver faretu
...ffum in eum
...t. Ille vero
...nda ope se
...e suo preste
...po fuit, ca
...pulerunt.
...nasteria, qu
...um fuit con
...i collata, in
...omitor fore
...a in fonte
...ni fons ab ea
...rimo frange
...us & pfa
...iter habet
...erebat, qu
...res calig
...rimo e
...can

...m. Cuius lachryma ad doloré lachrymasque com
...notus Aldelmus, toto corde ad Deum conuersus
...preces fudit, impartitaque benedictione & iumen
...Miraculū.
...no sanitatem & altari integritatem restituit. Fer
...tate autem hoc altare in prouincia Somerscetana,
...etiamnum rupturæ eius vestigia, in miraculi me
...moriam referuare.

Tandem verò VVestfaxonie plagæ episcopatus,
...duas parochias distributus est, præfectusque est
...Daniel VVintonie, Aldelmus verò apud Schire- *Fit Episco-*
...burgiam Hedda episcopo subrogatus est, qui vtri- *pus.*
...que loco præfederal. Deindè plenus dierum & san
...torum operum, migravit ad Dominum, octauo *Obitus eius*
...Idi Junij: & in monasterio suo Meldunensi magno
...honorum tumulatus est. Decessit autem è vita
...anno Domini 709. postquam annos quatuor supra
...piora Abbatis, & episcopatus munere, quatuor
...actus fuisset. Porro eluxit in viro hoc præcipuū
...modam religionis argumentum, & præstantis e
...ditionis indicium, quod præclaris scriptorum
...rum monumentis, posteris omnibus testatum
...sequit.

VITA S. AVGVSTINI EPISCOPI ET
...Confessoris, qui missus à B. Gregorio Papa, primus
...Anglorum genti Christi Euangelium predicauit. ex
...ta que est per venerabilem Bedam. Migravit ex hoc *Lib. 1. cap. 21*
...seculo anno Domini sexcentesimo nono.

...No ab Incarnatione Domini quingentesi- *Maij 26.*
...mo 92. Gregorius eximia pietate ac religi
...one vir, anno Imperij Mauricij decimo, ad
...romane Ecclesie regimè summumq; honoris cul
...m euectus est: qui gentis Anglorum salutis mi
...sero flagrans desiderio, anno eiusdem Imperato
...ris

Augustinus
mittitur cū
socijs in An-
gliam.

ris quartodecimo, Anglorum verò in Britanniam
aduentus centesimo quinquagesimo, misit semi-
nandi Euangelij causa, in Angliam Augustinū in-
figni pietate & eruditione virum cum alijs non pau-
cis præcipuis Christianæ militiæ athleticis: vt gen-
tem illam o miserima dæmonū seruitute in Chri-
sti libertatem vindicarent. Sed vt primū alacri-
mente Pontificis mandato obtemperates opus ag-
gressi sunt, ita post, cū itineris aliquantulum
consecissent, rursi formidine victi, domum po-
tius redire, quàm barbaram feramque gentem, fir-
auissimo Christi iugo subdere, decreuerunt. Nec
mora, Augustinum quem Pontifex Gregorius, si à
gente susciperentur, Antistitem eius constitueret,
Romam ad Gregorium cum supplicatione remittit,
tunt, ne peregrinationem tam incertam, tam pe-
riculosam, & exitu formidabilem subire cogere-
tur. At Pontifex, vt erat vir animo maximo, &
insigni in Deum fiducia, literis non minis ama-
ter quàm piè ac religiosè scriptis, inanem illam
timorem eis ademit: hortatusque vt confidentes
diuina ope confisi, prouinciam susciperent, ex-
cit, vt sua confirmatione roborati ad opus dicitur
ei, vt sua confirmatione roborati ad opus dicitur
ni verbi intrepidè redirent. Itaque Augustinus, &
ligioso agmine, numero ferè quadraginta stipen-
tus, Christiana signa in Britanniam intulit: & Ber-
delberto regi aduentus sui causam, per idoneos
interpretes, significauit. Rex autem qui iam ante
te multa de Christianæ religionis præstantia au-
dierat, (habebat enim coniugem Christianam, &
eris iniciatam, Bertham nomine, quæ sancti
Francorum nata, ea se condicione vinculo mar-
monij ei alligauerat, vt cum episcopo suo Lind-
hardo inuicem fidei & religionis suæ libertatem

S. Gregori-
us nutantes
confirmat.

conferuaret) in Infula Tanetos commodum Infula Tanetos.
 manendi locum eis assignauerat, donec ha-
 cum suis confilio, quid eis faceret, statue-

Post dies igitur aliquot, Rex honorifico septus
 mitatu, ad Insulam venit, residensque sub dio,
 Augustinum cum socijs ad suum ibidem colloqui-
 adesse iussit. Cauerat enim, ne in aliquam do-
 cum ad se introirent: veterem vsus augurio, ne su-
 uentiu suo, si quid maleficæ artis habuissent,
 am superando deciperent. At illi non dæmonia-
 sed diuina virtute præditi, Crucem pro vexillo
 gentem, depictamque in tabula Saluatoris ima-
 gem ferentes, litanias canebant, & pro sua, simul
 que, propter quos & ad quos venerant, sa-
 æterna, supplices Domino preces fundebant.
 que iubente rege, de vna in Deum fide & reli-
 gione & de præmijs cælestis gloriæ, omnibus Chri-
 stianis constitutis disserer incepissent; rex
 admiratione captus: Pulchra quidem, inquit, sunt
 & promissa, quæ affertis: sed quia noua &
 incerta, non possum his assensum præbere, relictis
 que tanto tempore, cum omni Anglorum gente
 manui. Verum quia ab omni vos fraude doloque
 reos video, nolimus vobis molesti esse; quin
 vobis benigno fauore prosequentes, quæ victui
 & necessaria ministrari, sicut hætenus, curabi-
 mus: nec prohibemus, quin omnes, quos potestis,
 vestra religionis, prædicando, societis. Hæc
 dixit rex, mansionem eis in Dorouernensi ciui-
 tate, totius Imperij sui metropoli, assignauit.

Augustino
 fit copia præ-
 dicandi.

Augustinus igitur, hæc regis beneficentia inuita-
 ta mente, cum suis in opus Euangelij incum-
 bere cepit. Et primùm quidem ieiunijs, vigilijs,
 præc-

Enzelum S.
Augustini
pro salute
omnium.

Templum
S. Martini
vetustum.

Rex Edel-
bertus cre-
dit.

Item alij
multi.

precibusque assiduis, diuinum numen propitiū
habere studuit. Inde se incredibili mentis ardore
paratū ostendit, pro Christi sanctissima religione,
necem & cruciatum, si ita opus fuisset, oppetere.
Quid mora? Nonnulli, perspecta tanta viri chari-
tate & omnium salutis desiderio, Christo credide-
runt, seseque aquis lustralibus, ab omnibus deli-
ctis mundatos, ad parem vitæ innocentiā totis vi-
ribus sectandam excitârunt.

Erat non procul ab ipsa ciuitate templū, ab ip-
sâ Romanis Britanniam olim incolentibus, extructū
S. Martino sacrum, in quo Regina precibus & reli-
gionis Christianæ mysterijs operam dabat. In hoc
ergo, cū Augustinus cum suis rem diuinam fre-
quenter ageret, & statis solēnibusque ceremonijs,
diuinorum beneficiorum ac munerum amplissimam
nēm in oculis & aspectu omnium constitueret, lu-
luculenter interim de religione Christiana dis-
sereret, ipsum tandem regē inter alios Christi an-
te in-
inflāmauit, sanctissimisque disciplinis ita illu-
strauit: vt paucis pōst diebus multis cum lachrymis
in-
signi pietatis significatione sacris aquis se expi-
andam commiserit. Cuius exemplo alij mox pro-
uocati, certatim ad salutarem fontem confugerunt.
Quorum fidei & conuersioni ita congratu-
m rex esse perhibetur, vt nullum tamen ad Christi sa-
cra suscipienda cogere, sed tantummodo creden-
tes arctiori dilectione quasi conciuēs sibi regni ce-
lestis amplecteretur. Didicerat enim à doctissimi-
auctoribusque suæ salutis, voluntarium sacrile-
gium, non vi mala coactum, ab hominibus expo-
neque vim mentibus inferendam, sed voluntate
ad studium veræ religionis alluci & inuicere
bere.

Inter
sus plur.
po eiusd
S. Ponti
glorum
miste cor
& Petru
num, qua
ceteriore
Tum v
te religio
tus ali
tes, in illa
eos, qu
ad Christi
ho nomen
ret. Mifi
er dimino
lesæ orna
arius stud
Ar verò
nli fultus
bi Roman
tum fuisse
is, a dēmo
consecra
o ipsa ciui
berchus
& Angu
menfium
ia vir sanct
tefæ mule
tionum p
que vique he

Interea Augustinus foelicibus hisce initijs gaudens plurimum, venit Arelatem, & ab Archiepiscopo eiusdem ciuitatis Aethereo, iuxta voluntatem, S. Pontificis Gregorij, Archiepiscopus genti Anglorum ordinatus est: reuersusque in Britanniam, misit continuò Romam Laurentium presbyterum & Petrum monachum, qui Pontificem rerum omnium, quæ propicio Christi numine, gesta fuerant, certiores redderent.

S. Augustinus hic Archiepiscopus,

Tum verò Gregorius, cum esset studio Christianæ religionis propagandæ vehementer incensus, misit alios sacerdotes, pietatis opinione præstantes, in illam regionem misit, vt communibus operis eos, qui nondum erant lustralibus aquis expiati Christi fidem perducerent: & eos qui iam Christi nomen dederant, clariore disciplina confirmarent. Misit præterea sacras vestes & vasa, & codices diuinos, sanctorum etiam reliquias, aliaque ecclesiæ ornamenta plurima, vt ijs omnium animos acius studio Christianæ pietatis incenderent.

Vide studiū S. Gregorij Papæ ad Anglorum gentem.

At verò Augustinus, vbi in regia ciuitate, episcopi fultus auctoritate, consedit, Ecclesiam, quam ibi Romanorum antiquorum fidelium opera factam fuisse didicerat, recuperauit: & legitimis sacris, à demonum cultu expiatam, Christo Saluatori consecrauit. Insuper monasterium, non procul à ipsa ciuitate, à fundamentis extruxit, quod Ethelberchus Rex, regia magnificentia ditauit, vt in eo & Augustini & omnium episcoporum Dorsetensium corpora, ab obitu conderentur. Interea vir sanctus, vt Britonum animos, ab vnitate ecclesiæ multum dissidentes conglatinaret, omnes Britonum prouinciæ episcopos vnum in locum, qui vique hodie lingua Anglorum Saxonum Augustinei-

Augustini-
gat locus in
Anglia vnde
dicitur.

stineizat, id est, robur Augustini appellatur, con-
uocauit. Vndè autem locus ille nomen istud forti-
tus sit, non erit abs re, latius explicare. Britones e-
nim, præter alia plurima vnitati ecclesie contra-
ria, Paschæ diem à quarta decima vsque ad viginti-
mam Lunam obseruabant: neque poterant vllis
vel monitis vel rationibus vel precibus ab ea teme-
ritate deduci & persuaderi, vt sese ecclesie, totum
per orbem diffusæ, accommodarent. Vnde Augu-
stinus ne quid intentatum relinqueret, quo labo-
riosa ac longæ disceptationi finem imponeret, ho-
minem quendam oculorum lumine orbatum ad-
duci præcepit: statuitque vt quæ pars precibus suis
misero lumen restitueret ea demùm certaminis
palmam obtineret. Hac conditione tam æqua,
tam iusta proposita, aduersarij licet inuiti conti-
cuere, & ægrum nequicquam restituere conati,
tandem ab inutili ministerio cessauere. Post quos
Augustinus iusta necessitate compulsus, genua ad
Deum flexit, preces fudit, & tandem diuinam clem-
entiam pro cæco exorauit, Britonesque deceptos
re notatos egregiè confudit. At illi confitentibus
non ignorare Augustinum optimis rationibus suum
errorem confutasse: non posse tamen ab ipse
suorum consensu priscos mores penitus abdicare.
Postulabant igitur, vt secundò episcoporum con-
cilium indiceret, in quo ea controuersia sopiri pos-
set. Accidit interim vt septem Britonum episcopi
alijque prudentiæ opinione præstantes viri ad con-
cilium ituri, primò ad quendam anachoretam libe-
ritate & prudentia celebrem diuerterent: eiusque
sententiam ea de re sedulò consulerent. Is vero
respondisse fertur: Si quidem Augustinum tantum
humilemque & timore Domini repletum inueni-

Augustinus
ezcum illu-
minat.

gene, Incunctanter illum sequerentur: eiusque
traditiones haud secus ac de caelo missas amplecte-
rentur. Sin autem hominem elato animo & su-
perbia eumidum cognoscerent, eum negligenter
quisque sermones tanquam pestiferos execraren-
tur. Atque ut huius rei certissimum possent habe-
re indicium, monuisse fertur: ut diligenter pro-
spicerent, quo ipse prior Synodi locum ascende-
ret. Et siquidem illis appropinquantibus, assurgeret,
nihil dubitarent, quin ipse verus Christi famulus
eorum salutem procurandam missus esset. Sin
autem assurgere negligeret, eum vicissim sperne-
re nulloque prorsus honore dignum iudica-
rent.

His ira constitutis accidit ut illis aduentanti-
bus Augustinus in sella sederet. Quod illi viden-
tes, mox in iram & indignationem versi, eum su-
perbia notantes, cunctis, quae dicebat, summa con-
tentione contradicere laborabant. Augustinus au-
tem cum cerneret eos pertinaci mente concordi-
am ecclesiae proscindere minitans dixisse perhibe-
tur, quod si pacis & unitatis studia accipere nollent,
bellum ab hostibus acciperent, & quia viam vitae
Anglorum nationi predicare recusabant, ab eadem
gentis poenas tanto scelere dignas reciperent. Nec
sufficit sanctissimi viri multo ante prolata senten-
tia: siquidem Edelfridus rex collecto grandi exer-
itu tantam in ea gente stragem edidit, ut praeter a-
lios viriisque sexus homines, monachos mille du-
centos, qui omnes in monasterio Bancor manuum
harum labore victum quaeritabant, crudeli inter-
fectione deleuerit.

Anno Domini Incarnationis sexcentesima quar-
to Augustinus Britannorum Archiepiscopus duos
antisti-

Britones eam
temnunt Au-
gustinum.

Monasteri-
um Bancor.

Obitus viri
sancti.

antistites Mellitum & Iustum ordinavit, quibus
etiam pro sua benignitate possessiones necessarias
assignavit. Post quē vir sanctus plenus dierum bo-
norumque operum latus ex carcere corporis huius
ad cælos migravit. Cuius corpus in Ecclesia mona-
sterij ab eo edificati beatis Apostolis Petro & Pau-
lo sacra sepulchrum est.

In lib. de vi-
ris illustrib.

VITA B. QVADRATI ATHENIENSIS
Episcopi, Apostolorum Discipuli, per D. Hieronymum
presbyterum scripta.

26. Maij.

Liber à S.
Quadrato
compositus

Quadratus Apostolorum Discipulus, Publio
Athenarum episcopo ob Christi fidem mar-
tyrio coronato, in locum eius substituitur, & Ec-
clesiam grandi terrore dispersam, fide & industria
sua congregat. Cumque Hadrianus Athenis eg-
gisset hyemem, inuisens Eleusinem, & omnibus pe-
nè Græciæ sacris initiatus dedisset occasionem his,
qui Christianos oderant absque præcepto Impera-
toris vexare credentibus. porrexit ei librum pro re-
ligione nostra compositum, valde vilem, plenu-
que rationis & fidei & Apostolica doctrina dignum
in quo & antiquitatem suæ ætatis ostendens, atque
rimos à se viros, qui sub Domino varijs in locis
oppressi calamitatibus sanati fuerant, & qui à mar-
tuis resurrexerant.

VITA S. BEDAE PRESBYTERI AN-
glici ex Trithemio Abbate, Lib. 3. cap. 155. De Viris
Illustribus. Sigebertus eum obiisse scribit anno Domini
731. Trithemius vero 33. anno ætatis suæ 72. ab
Leone Imp. Consule Baronium in notat hoc die.